

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **A. Z.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 11. 2017, č. j. x, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 1. 2018, č. j. 16 Ad 95/2017 - 8,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 7. 11. 2017, č. j. x, byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2017, č. j. R-5.6.2017-424/625 514 6513, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu.

II.

[2] Žalobkyně podala proti v záhlaví specifikovanému rozhodnutí žalované žalobu ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) a požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů.

[3] Napadeným usnesením krajský soud jejímu návrhu na ustanovení zástupce nevyhověl. Uvedl, že z § 35 odst. 8 (správně § 35 odst. 9 – pozn. Nejvyššího správního soudu) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vyplývá, že navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování

platí v takovém případě stát. O ustanovení zástupce může soud rozhodnout pouze na vlastní návrh účastníka.

[4] Aby soud mohl návrhu na ustanovení zástupce vyhovět, musí být u navrhovatele dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a současně musí být ustanovení zástupce nezbytně potřebné k ochraně jeho práv. Při posuzování otázky, jestli je zastoupení nezbytně třeba pro ochranu práv navrhovatele, musí soud postupovat komplexním způsobem za účelem zjištění, zda navrhovatel je schopen se sám účinně hájit. Rozhodující jsou zejména osobní a majetkové poměry účastníka řízení, formální a obsahová úroveň žaloby, složitost věci, důležitost sporu pro navrhovatele, povaha druhé strany sporu a její zastoupení a okolnost, zda zákon v dané věci vyžaduje obligatorní zastoupení advokátem.

[5] Návrh žalobkyně ze dne 10. 11. 2017 na ustanovení zástupce neobsahoval všechny náležitosti nezbytné k tomu, aby mohlo být posouzeno, zda jsou splněny zákonné požadavky pro vyhovění návrhu na ustanovení zástupce dle citovaného ustanovení s. ř. s. Žalobkyně proto byla usnesením krajského soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 16 Ad 95/2017 - 5, vyzvána k doplnění návrhu za účelem zjištění rozhodných skutečností pro posouzení jejího návrhu. Uvedené usnesení jí bylo doručeno dne 28. 11. 2017, dvoutýdenní lhůta k odstranění vad proto skončila dne 12. 12. 2017.

[6] V určené lhůtě vady neodstranila, ani žádným jiným způsobem na výzvu soudu nereagovala. Jelikož pro rozhodnutí o návrhu na ustanovení zástupce je klíčové právě posouzení aktuálních majetkových poměrů navrhovatele, které musí sám tvrdit a doložit (soud nemůže dohledávat starší prohlášení o majetkových poměrech v dřívějších řízeních), krajský soud žádosti žalobkyně o ustanovení zástupce z řad advokátů nevyhověl.

III.

[7] Proti citovanému usnesení podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž uvedla, že již několikrát „poslala do Plzně i do Brna potvrzení o tom, že žádné peníze nemá“ a neví, kolikrát bude muset potvrzení o majetkových poměrech soudu dokládat. Dodala, že sama není schopna odstranit vady žaloby a domoci se toho, aby se domohla svého práva na přiznání invalidního důchodu.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání a kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Soud nepožadoval zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti, jelikož povinnost zaplatit poplatek má stěžovatel jen tehdy, směřuje-li jeho kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19).

[9] Stěžovatelka není v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem a ani o jeho ustanovení nežádala. Pro úplnost soud dodává, že zastoupení advokátem je sice podmínkou

řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), v nyní souzené věci, ve které stěžovatelka napadá usnesení, jímž jí krajský soud neustanovil zástupce, se ovšem § 105 odst. 2 s. ř. s. neuplatní (k tomu blíže již zmiňované usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 196/2014 - 19).

[10] Dále soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Kasační stížnost směřovala proti usnesení, kterým krajský soud odmítl návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce. Podle § 35 odst. 9, věty první, s. ř. s. může předseda senátu navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[13] Co se týče první podmínky, naplnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, bylo na stěžovatelce, aby soudu sdělila své majetkové poměry a podložila je doklady osvědčujícími její nemajetnost.

[14] Nejvyšší správní soud zjistil ze spisu krajského soudu, že krajský soud stěžovatelku vyzval usnesením ze dne 23. 11. 2017, které jí bylo doručeno dne 28. 11. 2017, aby řádně vyplnila formulář o svých majetkových poměrech a zaslala ho soudu, to však neučinila. Krajský soud proto postupoval v souladu se zákonem a relevantní judikaturou, pokud odmítl návrh stěžovatelky na ustanovení zástupce, a proto i Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a žalované žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu